Lietas Nr. C33521512
Lietas arhīva Nr. C-0772-14/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 18.jūnijā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā

tiesnese I.Bāliņa,

ar sekretāri Valsts amatpersona,

piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. A/

izskatot atklātā tiesas sēdē 2014.gada 6.jūnijā Rīgā, Lomonosova ielā 10, civillietu SIA „Swedbank Līzings" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu,

konstatēja:

2012.gada 9.novembrī tiesā saņemts prasītājas SIA „Swedbank Līzings" prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 16.februāŗi starp pusēm noslēgts līgums par parāda atmaksu, saskaņā ar kuru 1.1.punktu atbildētājs apliecināja un atzina, ka tā parāds prasītājam ir 13 928,54 *euro* apmērā.

Saskaņā ar līguma 1.2.punktu atbildētājs apņēmās maksāt parādu saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku katra mēneša 30.datumā līdz 2017.gada 30.martam.

Ņemot vērā to, ka atbildētājs neveica līgumā noteiktos maksājumus atbilstoši līgumā pievienotajam maksājumu grafikam, tad pamatojoties uz līguma 5.2.punktu un 5.2.1.punkta noteikumiem, prasītājs vienpusēji atkāpās no savstarpēji noslēgtā līguma, par to 2012.gada 16.augustā nosūtot atbildētājam ierakstītā sūtījumā paziņojumu un ievērojot līguma 5.3.punkta nosacījumus, pieprasīja atbildētājam nekavējoties atmaksāt visu parādu.

Vienlaicīgi iepriekš minētajā paziņojumā prasītājs brīdināja, ka pretējā gadījumā prasītājs būs spiests vērsties tiesā ar prasību par parāda piedziņu no atbildētāja, tomēr atbildētājs uz šo paziņojumu nereaģēja un parādu pilnībā nesamaksāja.

Atbildētāja kopējais parāds uz prasības sagatavošanas brīdi ir 15 363,33 *euro*, kas sastāv no neveiktajiem maksājumiem saskaņā ar maksājuma grafiku 3966,32 *euro* (pamatsumma 2183,79 *euro* un procentu maksājumi 1782,53) un neatmaksātās parāda pamatsummas 11 397,01 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz minēto un uz Civillikuma 1587., 1590., 1753., 1943., 1946.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu 15 3633,33 *euro* apmērā, tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikts prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma pilnīgai izpildei saņemt 6% gadā no piespriestās un nesamaksātās pamatsummas. Visus maksājumus veicot uz prasītāja norēķina kontu AS "Swedbank", konta numurs /konta numurs/.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus uz prasību tiesai nav sniedzis. 2014.gada 6.aprīlī saņemt no atbildētāja lūgums par tiesas sēdēs atlikšanu, jo atbildētājs vēlas piedalīties tiesas sēdē, pamatojoties uz atbildētāja darbnespēju uz 2014.gada 7.aprīli. Minētajā lietā, atjaunojot tiesvedību nozīmēta nākamā tiesas sēde uz 2014.gadu 4.jūniju, plkst.10:30, uz kuru atbildētājs nav ieradies.

Prasītājas pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē prasību uztur pilnā apmērā, jo atbildētājs savas saistības nav izpildījis. Procenti aprēķināti no 2010.gada 16.februāra līdz 2012.gada 16.augustam, ko apstiprina arī atbildētājam nosūtītā pretenzija. Procenti pēc atkāpšanās nav aprēķināti.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nebija ieradies, nav informējis tiesu par neierašanās iemeslu, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu bez klātbūtnes.

Prasības pieteikuma noraksts atbildētājam nosūtīts 2012.gada 15.novembrī uz tā deklarēto adresi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.pantu uzskatāms, ka atbildētājam par tiesas sēdi ir paziņots likumā paredzētajā kārtībā.

Atbildētājam par lietas izskatīšanas vietu un laiku paziņots likumā noteiktā kārtībā, 2014.gada 22.aprīlī nosūtot pavēsti uz deklarēto dzīvesvietu.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesas sēdi atbildētājam ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.[1]pantā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies, kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210. pantu nav pamats to atlikt.

Ņemot vērā, pusēm par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktajā kārtībā, tiesa atzīst par iespējamu skatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes.

Noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā nepastāv strīds, ka 2010.gada 16.februārī starp SIA "Swedbank Līzings" (turpmāk – prasītājs) un /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) tika noslēgts Līgums Nr.PA -76260 par parāda atmaksu, saskaņā ar kura 1.1.punktu atbildētājs apliecināja un atzina, ka tā parāds prasītājam ir 13 928,54 euro apmērā.

Saskaņā ar līguma 1.2.punktu atbildētājs apņēmās maksāt parādu saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku katra mēneša 30.datumā līdz 2017.gada 30.martam.

No lietas materiāliem izriet, ka ņemot vērā faktu, ka atbildētājs nav pildījis iepriekš minētās saistības, prasītājs 2012.gada 16.augustā nosūtījis atbildētājam paziņojumu par atkāpšanos no līguma par parādu atmaksu, norādot paziņojumā, ka lūdz nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2012.gada 17.septembrim, samaksāt nesegto parādu 15 363,33 *euro* apmērā, kas sastāv no neveiktajiem maksājumiem saskaņā ar maksājuma grafiku 3966,32 *euro* apmērā un neizmaksātās parāda summas 11 397,01 *euro* apmērā. (lietas lapa 12)

Lietā nav strīda, ka prasītājs vienpusēji atkāpies no līguma ar 2012.gada16.augusta, pieprasot visu maksājumu izpildi no atbildētāja.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Tādējādi tiesa konstatē, ka prasītājs, atbilstoši Civillikuma 1589.pantam un līguma noteikumiem, ir izmantojis tiesības vienpusēji atkāpties no līguma. Līdz ar to līgums kopumā tiek lauzts pirms termiņa, un līguma darbība un tajā ietverto punktu spēkā esamība ar atkāpšanās brīdi tiek izbeigta.

Prasītājs norāda, ka pamatparāds sastāv no nenomaksātajiem pamatsummas maksājumiem 2183,79 *euro* apmērā un neatmaksātās parāda pamatsummas 11 397,01 *euro* pēc atkāpšanās no līguma, tādējādi atbildētāja kopējās pamatsummas parāds ir 13580,80 *euro*.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1943. pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar līguma nosacījumiem - 1.2.punktu atbildētājs apņēmās maksāt parādu saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku katra mēneša 30.datumā līdz 2017.gada 30.martam.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs pēc paziņojuma saņemšanas būtu veicis maksājumus parāda samaksai. Līdz prasības izskatīšanas dienai atbildētājs iebildumus pret prasību pēc būtības nav cēlis, tiesai norādītos aprēķinus nav apstrīdējis, kā arī, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, nav tiesā iesniedzis pierādījumus, ka parāds būtu pilnīgi apmaksāts.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka ir iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka starp pusēm ir bijis tiesīgi noslēgts līgums un ka atbildētājs pilnībā nav pildījis šā līguma nosacījumus- atbildētājs pilnībā nav atmaksājis parāda pamatsummu, kas dod pamatu apmierināt prasību par pamatparāda 13580,80 *euro* apmērā piedziņu, kas sastāv no pamatsummas maksājumu parāda 2183,79 *euro* apmērā un neatmaksātās parāda pamatsummas 11 397,01 *euro* pēc atkāpšanās no līguma.

Ceļot prasību tiesā, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja procentus par kapitāla izmantošanu par laika periodu no 2010.gada 16.februāra līdz 2012.gada 16.augustam 1782,53 *euro* apmērā.

Civillikuma 1753.pantā paredzēts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu un Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka

pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu.

Civillikuma 1946.panta pirmā daļa paredz, ka procenti par aizdevumu dodami, ja tie tieši norunāti.

Lietā pierādīts, ka saskaņā ar līgumu 2.1.punktā noteikts, ka par parāda summas izmantošanu, parādnieks maksā līzinga kompānijai atlīdzību par naudas summas (parāda izmantošanu, kas tiek noteikta 8% gadā no neatmaksātās parāda summas saskaņā ar maksājuma grafiku.

Prasītājs lūdzis piedzīt minētos procentus līdz 2012.gada 16.augustam, kad prasītājs atkāpās no līguma.

Tiesa pievienojas judikatūrā paustajām atziņām, kas ietvertas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013, kur noteikts, ja tiek izmantotas pielīgtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats pielīgto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Tāpat spriedumā ietverta judikatūras atziņa, ka līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt.

Lietā pierādīts, ka atbildētājs izmantojis prasītājai piederošu kapitālu, līdz ar to par šādu atvēlējumu, atbilstoši pielīgtajam līdz 2012.gada 16.augustam, prasītāja pamatoti pieprasa procentu piedziņu, tādējādi, tiesa uzskata par pamatotu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīt procentus par kapitāla izmantošanu 1782,53 *euro* apmērā par laika periodu no 2010.gada 16.februāra līdz 2012.gada 16.augustam.

Prasītāja lūdz atzīt tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nepiedzītās pamatparāda summas skaitot no neatmaksātās pamatsummas par laika periodu no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, bet panta ceturtā daļa paredz, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu un apmierinātu prasītājas pieteikto lūgumu un prasītājai nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus, kas, saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu ir nosakāmi seši procenti gadā no nesamaksātās parāda summas.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva Ls 342,76 jeb 487,70 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 jeb 4,70 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, piedzīt no atbildētāja par labu valstij nenomaksātos ar lietas izskatīšanu saistītos 5,84 *euro* apmērā (lietas lapa 2).

Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otrā daļa noteic: sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Pamatojoties uz minēto likuma normu, no Atbildētāja piedzenamās summas konvertējamas *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Tiesa uzskata, ka nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu., 96., 97., 189-194., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Swedbank Līzings", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu 13580,80 *euro* apmērā un procentus par kapitāla lietošanu par laika periodu no 2010.gada 16.februāra līdz 2012.gada 16.augustam 1782,53 *euro* apmērā, valsts nodevu 487,70 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 euro, parāda samaksu veicot uz prasītāja norēķina kontu AS "Swedbank", konta numurs /konta numurs/

Noteikt SIA „Swedbank Līzings", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,84 *euro*.

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Noteikt termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumus apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienasRīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bāliņa